

Aan de gemeenteraad

datum	8 juli 2025
behandeld door	Mw. A. Groffen
ons kenmerk	2025-
doorkiesnummer	14-078
Onderwerp	Ontwerp Warmteprogramma Papendrecht

Geachte mevrouw, heer,

Inleiding

Nederland heeft het Klimaatakkoord getekend en de gemeenten de regie gegeven in het veranderproces naar duurzaam wonen en leven. In 2050 worden gebouwen in Nederland duurzaam verwarmd. Dat is nodig om de uitstoot van CO₂ terug te dringen en klimaatverandering tegen te gaan. Ook in Papendrecht gaan we onze huizen en overige gebouwen op een duurzame manier verwarmen. Hoe die overstap wordt gemaakt, wordt vastgelegd in een Warmteprogramma. Het Warmteprogramma is een verplicht programma onder de omgevingswet en is de opvolger van de, in 2021 door uw raad vastgestelde, Transitievisie Warmte.

We laten in het Warmteprogramma zien in welke buurten we de komende tien jaar willen starten, zodat inwoners hier rekening mee kunnen houden. Voor de overige buurten of wijken geven we, als het bekend is, aan wat we na 2035 verwachten als meest passende warmteoplossing. Elke vijf jaar wordt het Warmteprogramma herijkt en indien nodig doen we dat eerder.

Als we terugkijken naar de periode vanaf 2021 zien we dat we al goed onderweg zijn. Woonkracht10 en HVC hebben in de afgelopen jaren al meerdere huurcomplexen aangesloten op een warmtenet. Dat was best spannend voor de bewoners van de complexen maar het leverde uiteindelijk veel positieve reacties op. Dit willen we ook voor woningeigenaren en VvE's in onze gemeente, want de overstap naar een andere manier van verwarmen is complex. Het betrekken van bewoners bij de warmtetransitie is belangrijk en noodzakelijk. Het gaat om woningen waarin zij wonen, waarvan zij de huur betalen of waarin ze moeten investeren. Via een bewonersonderzoek hebben we onderzocht hoe onze inwoners betrokken willen worden.

Wat gaan we doen

We verwachten tot 2035 aan de slag te gaan met warmtenetten in de Erasmusbuurt, Den Briel, Centrum, Kraaihoek-Zuid en de Schrijversbuurt. Met als randvoorwaarde subsidies vanuit het rijk om een haalbaar en betaalbaar aanbod te kunnen doen. Het programma draagt bij aan een zorgvuldige basis voor de uitvoeringsplannen die samen met de partners en inwoners worden opgesteld voor deze buurten.

Gevolgd proces

Samen met (regio-) collega's van verschillende disciplines en partners Woonkracht10, HVC en Stedin is zorgvuldig onderzocht welke warmteoptie per buurt, met de kennis van nu, de beste keuze is. Er is gekeken naar de laagste nationale kosten volgens de Startanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving 2025, naar het perspectief op duurzame bronnen, de impact op de openbare ruimte, koppelkansen en naar de duurzaamheid van de warmteopties. Een van de eisen die geldt bij het vaststellen van een dergelijk programma is een plan-MER beoordeling. Hiermee gaan we na of de ontwikkelingen kunnen leiden tot negatieve milieueffecten die het doorlopen van een uitgebreide plan-MER-procedure noodzakelijk maken. Uit de beoordeling blijkt dat de gekozen warmtetechnieken naar verwachting niet tot aanzienlijke negatieve milieueffecten leiden. Gaan we het programma herzien of herijken dan moet de plan-MER ook opnieuw worden beoordeeld met de kennis en de warmtetechnieken van dat moment.

Wat is anders dan in de Transitievisie Warmte

Voor een aantal buurten is het perspectief ten opzichte van de Transitievisie veranderd, we bieden met het Warmteprogramma meer duidelijkheid. Voor een groot deel van Papendrecht is een warmtenet een goede oplossing en dat is goed nieuws. Het is duurzaam, betrouwbaar en we verwachten dat het voor de eindgebruiker uiteindelijk de best betaalbare oplossing is. De aanpassingen in huis zijn meestal beperkt.

Onder de grond komen leidingen, aangesloten op een duurzame warmtebron. Die duurzame warmtebron is een, nog te bouwen, geothermie centrale in Sliedrecht. Er zijn ook minder perspectieven dan op de warmteperspectiefkaart in de Transitievisie Warmte. Zo is klimaatneutraal gas als duurzame optie vervallen, er zijn nog teveel onzekerheden. Onveranderd is de belangrijkste boodschap: begin met isoleren.

De warmtetransitie is veel meer dan een technische operatie en vraagt ook aandacht voor het sociale aspect in een buurt

De sociaal-maatschappelijke kant is essentieel, wat leeft er in de buurt aan wensen en aan behoeften. De motivatie om te verduurzamen van veel inwoners is laag omdat het niet meteen iets voor de mensen zelf oplevert. Er is geen persoonlijk belang. De klimaatcrisis blijkt toch vooral een menselijke crisis waar de nodige emoties als boos en bedroefd bij komen kijken. Belangrijk is eventuele problemen of zorgen weg te nemen zodat inwoners graag in de buurt wonen en zich betrokken voelen bij hun buurt en mee willen doen met verduurzamen.

Het Warmteprogramma is eerder opgesteld dan de wettelijke actualisatietermijn 31 december 2026

De afgelopen 5 jaar zijn er regionaal veel stappen gezet in de warmtetransitie en zijn er nieuwe inzichten opgedaan. Er is nieuwbouw aangesloten en woningcorporaties hebben met financiële ondersteuning vanuit de Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen delen van hun bezit aangesloten. Maar er is meer nodig. In januari 2024 is daarom door alle gemeenten in de Drechtsteden, alle woningcorporaties, de provincie Zuid-Holland, HVC en Stedin het Versnellingsprogramma Drechtsteden 100% aardgasvrij ondertekend. Hierin hebben we vastgelegd dat zowel de individuele oplossingen als het collectieve spoor in de warmtetransitie een versnelling nodig heeft. Een van de afspraken uit het Versnellingsprogramma is dat de gemeenten in 2025 de warmteprogramma's hebben opgesteld. Dit is eerder dan de wettelijke actualisatietermijn van 31 december 2026. Hiermee voldoen we aan het zo snel mogelijk inzichtelijk maken van de gewenste duidelijkheid waar welke warmteoptie de voorkeur heeft.

Het Warmteprogramma is opgesteld terwijl de wet- en regelgeving nog in de laatste fase van ontwikkeling is

De nieuwe wetgeving, zoals de Wet collectieve warmte (Wcw) en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) zijn nog niet in werking. De contouren van de nieuwe wetgeving liggen vast. De Wcw, wetgeving voor vaststellen voorlopig warmtekavel en aanwijzen warmtebedrijf, zorgt ervoor dat we kunnen versnellen en meer buurt- of wijkgericht aan de slag kunnen. De Wcw is op 3 juli 2025 aangenomen in de Tweede Kamer. Naar verwachting treedt de Wcw, na behandeling in de Eerste Kamer, op 1 januari 2026 in werking. Zodra deze wetgeving in werking treedt kan de gemeente daar waar dat al mogelijk en gewenst is de aanwijsbevoegdheid (Wgiw) gebruiken om een wijk binnen acht tot tien jaar aardgasvrij te maken. De Wgiw is eind 2024 vastgesteld in de Tweede en Eerste kamer. Naar verwachting treedt de wet op 1 januari 2026 in werking. De instructieregels voor het inzetten van deze bevoegdheid komen later dit jaar beschikbaar. Een proces dat start met een aankondiging in het warmteprogramma (collegebevoegdheid) en eindigt met de wijziging van het omgevingsplan (raadsbevoegdheid). Een wijk- of buurtuitvoeringsplan kan als onderbouwing dienen van de wijziging van het omgevingsplan.

Hoe gaat het verder

Het ontwerp Warmteprogramma wordt na bekendmaking in augustus, samen met de aanmeldnotitie van de plan-MER beoordeling, tot 13 oktober 2025 (zes weken na het zomerreces) ter inzage gelegd. Iedereen krijgt op deze manier de gelegenheid kennis te nemen van de stukken en het eventueel naar voren brengen van zienswijzen. De zienswijzen worden door ons verwerkt in een reactie en indien nodig passen wij het programma aan. Daarna stellen wij het definitieve Warmteprogramma vast en publiceren we de stukken.

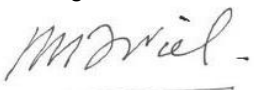
Wij vertrouwen erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel